

Наукові перспективи
Видавнича група

Перспективи та інновації науки

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "МЕДИЧНА"

№7(53)2025

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

*за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру
дієтології Наталії Калиновської*

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 7(53) 2025

Київ – 2025

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of Spiritual and Moral
Education

*with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv", Nutrition Center of
Natalia Kalinovska*

"Prospects and innovations of science"

(Series" Pedagogy ", Series" Psychology ", Series" Medicine ")

Issue № 7(53) 2025

Kiev – 2025

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53))

**«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»:
журнал. 2025. № 7(53) 2025. С. 2234**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021
№ 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2023
№ 491 журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність 222**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління» (Рішення від 16.07.2025, № 8/7-25)**

*Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії
Калиновської.*

*Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації
кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію,
механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку
медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та
місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.*

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Жукова Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, Лауреат премії Президента
України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим
ученим, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор
громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з
державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри
соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені
І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО
«Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса, Україна)
2. Бабчук Олена Григоріївна — кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Бартенєва Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна — доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, почесний академік Національної академії педагогічних наук України, завідувач кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвожджевський Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Гетманенко Людмила Миколаївна - старша викладачка кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Bobro N. <i>KEY ELEMENTS OF A TEACHER'S DIGITAL PROFILE IN THE CONTEXT OF CREATING A DIGITAL AVATAR</i>	24
Lomakina M.Ye., Zelenska L.M. <i>THEORETICAL AND PRACTICAL PRINCIPLES OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE FORMATION FOR FUTURE LAWYERS IN AVIATION BRANCH</i>	35
Semenkova M.A. <i>AI CHATBOTS AND THE DEVELOPMENT OF PHD STUDENTS' ACADEMIC WRITING SKILLS IN FOREIGN LANGUAGE</i>	48
Slotskyi O.M., Mukan O.V. <i>PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF MARKETING COMPETENCE OF EMPLOYEES OF AN ENGINEERING COMPANY SPECIALISING IN WATER TREATMENT AND WASTEWATER PURIFICATION</i>	59
Анісімова О.Е., Горлова А.В. <i>ДОШКІЛЬНА ТА ПОЧАТКОВА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ, ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ</i>	70
Аніщенко В.О., Костюченко М.А. <i>СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ У ФАХІВЦІВ ВІЙСЬКОВОЇ СФЕРИ</i>	86
Апалат Г.П. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ФІЛОЛОГІЧНЕ ЧИТАННЯ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014.01 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВА І ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА)</i>	95
Афанасьєва Н.А., Титова Н.М. <i>ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАКТИК НА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ АНАТОМІЧНОЇ ПЛАСТИКИ У СФЕРІ ДИЗАЙНУ</i>	106
Бабенко В.Г., Євдокимова Л.Г., Корж Є.М., Літус Н.О. <i>ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ПРОТИДІЇ НЕОЗБРОСНОМУ ПРАВОПОРУШНИКУ: СТРАТЕГІЯ, ТЕХНІКА І ТАКТИКА ДІЙ</i>	121

УДК: 614.253-047.22:316.77

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-1848-1855](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-1848-1855)

Бідучак Анжела Степанівна доктор медичних наук, доцент кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я, Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, тел.: (095) 884-82-83, <https://orcid.org/0000-0003-3475-1497>

ОЦІНКА КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Анотація. У статті розглядаються основні методи оцінки комунікативних компетентностей медичних працівників. Автор підкреслює важливість розвитку таких навичок, як вміння уникати конфліктних ситуацій з пацієнтом, проводити бесіду, вислухати і дати пораду, проявляти співчуття пацієнтові. Також розглядається вміння лікарем доступно аргументувати обраний курс лікування та вміння налаштувати пацієнта на позитивний результат лікування.

Метою статті є оцінка здатності лікарів Чернівецької області чітко і швидко встановлювати ділові та товариські контакти з людьми, діагностувати вміння брати участь в суспільних і групових заходах, вміння впливати на людей.

Матеріал та методи. Всього у дослідженні брало участь 172 лікарів (68 чоловіків та 104 жінки). Для дослідження було обрано методику, яка спрямована на виявлення комунікативних схильностей (КОС-2) В. В. Синявського, Б. А. Федоришина. Обробка результатів здійснювалася за допомогою тестового, медико-статистичного та аналітичного методів.

Результати та обговорення. Результати дослідження показали, що у 37,3% медичних працівників комунікативні здібності знаходяться на низькому рівні, а ще у 14,5% – нижчому за середній, що загалом становить 51,8% опитаних. Середній рівень цих навичок зафіксовано у 12,7% респондентів, тоді як високий рівень – у 18,6%, і дуже високий – у 16,9% учасників дослідження.

З'ясовано, що серед комунікативних навичок медичних працівників населення найбільше цінує здатність уникати конфліктів з пацієнтами, вести змістовну бесіду, уважно слухати та надавати поради, виявляти співчуття до хворого, доступно пояснювати вибір лікування та налаштовувати пацієнта на позитивний результат.

Висновок. Проведене дослідження засвідчило недостатній рівень розвитку комунікативних компетентностей у значної частини медичних працівників. Враховуючи високу значущість комунікативних навичок для ефективної взаємодії з пацієнтами, особливо важливими є вміння уникати конфліктів, виявляти емпатію, доступно доносити інформацію та мотивувати на лікування. Отримані результати підкреслюють необхідність цілеспрямованої роботи над підвищенням рівня комунікативної підготовки медичних кадрів.

Ключові слова: комунікативні компетентності, медичні працівники, взаємодія з пацієнтом, емпатія, конфліктність, медична комунікація, оцінка навичок.

Biduchak Anzhela Stepanavna MD, PhD, associate professor of the Department of Social Medicine and Public Health, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, <https://orcid.org/0000-0003-3475-1497>

ASSESSMENT OF COMMUNICATION COMPETENCES OF MEDICAL WORKERS

Abstract. The article considers the main methods of assessing the communicative competence of medical workers. The author emphasizes the importance of developing such skills as the ability to avoid conflict situations with the patient, to conduct a conversation, to listen and give advice, to show compassion to the patient. The doctor's ability to explain the chosen course of treatment in an accessible manner and the ability to set the patient up for a positive outcome of treatment are also considered.

The **purpose of the article** is to assess the ability of doctors in the Chernivtsi region to clearly and quickly establish business and social contacts with people, to diagnose the ability to participate in social and group events, and the ability to influence people.

Material and methods. A total of 172 doctors (68 men and 104 women) participated in the study. The research was conducted using a methodology aimed at identifying communicative tendencies (KOS-2) by V. V. Sinyavsky, B. A. Fedoryshyn. The results were processed using test, medical-statistical and analytical methods.

Results and discussion. The results of the study showed that 37.3% of medical workers have low communication skills, and another 14.5% have below average communication skills, which is 51.8% of respondents in total. The average level of these skills was recorded in 12.7% of respondents, while the high level was recorded in 18.6%, and very high in 16.9% of the study participants.

It was found that among the communication skills of medical workers, the population values the ability to avoid conflicts with patients, have a meaningful conversation, listen carefully and give advice, show empathy for the patient, explain the choice of treatment in an accessible way, and set the patient up for a positive outcome.

Conclusion. The study showed an insufficient level of development of communication skills in a significant part of medical workers. Given the high importance of communication skills for effective interaction with patients, the ability to avoid conflicts, show empathy, convey information in an accessible way and motivate for treatment are especially important. The results obtained emphasize the need for targeted work on increasing the level of communicative training of medical personnel.

Keywords: communicative competences, medical workers, interaction with the patient, empathy, conflict, medical communication, assessment of skills.

Постановка проблеми. У сучасних умовах швидкого розвитку українського суспільства та активного виходу вітчизняної медицини на міжнародний ринок, що сприяє підвищенню авторитету України на міжнародній арені, стає наступною важливою проблемою необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі охорони здоров'я. Це є ключовим фактором для забезпечення ефективності соціокультурного розвитку держави і вимагає перегляду підходів до освіти в напрямку активного навчання, збільшення відповідальності студентів-медиків, розширення їхньої автономії та розвитку компетентностей, які відповідають стратегічним планам медичної галузі, як у внутрішньому, так і у світовому ринку праці. Важливою складовою досягнення успіху в професійній діяльності є розвиток особистості медичного працівника. Одним із основних інструментів майбутньої професійної діяльності є робота з пацієнтами, які опинилися в складних життєвих обставинах та потребують кваліфікованої медичної допомоги [1,2].

Виходити із таких обставин залежить від того, наскільки ефективно медичний працівник використовує комунікативну поведінку, його здатності спілкуватися в усіх ситуаціях професійної взаємодії, зокрема в проблемних; здатності підтримувати діалог на різних рівнях з кожним пацієнтом; здатності переконувати, встановлювати емоційний контакт та активно слухати. Структура почуттів особистості відображає ступінь засвоєння соціального досвіду і визначає провідні мотиваційні орієнтації та особливості самовідчуття. Недостатній рівень розвитку комунікативних навичок у медичних працівників управління діалогом призводить до збільшення тривалості адаптації молодого спеціаліста в професійному середовищі та зниження успішності його діяльності.

Успішність у професійній медичній діяльності в сучасних умовах визначається, зокрема, комунікативною компетентністю. Відмінність між компетентним лікарем і просто кваліфікованим полягає в тому, що перший не лише має необхідний рівень знань, умінь і навичок, але й успішно застосовує їх на практиці. Компетентність означає також внутрішню мотивацію до якісного виконання своєї роботи та відношення до неї як до цінності [3,4]. Це не просто набір якостей, а складна система, що включає різні рівні та необхідні характеристики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У медичній сфері проблему комунікативних відносин досліджували: С. Сененко, Н. Литвиненко, Е. Романій, Х. Мазепа.

Мета статті – оцінити здатність лікарів Чернівецької області чітко і швидко встановлювати ділові та товариські контакти з людьми, діагностувати уміння брати участь в суспільних і групових заходах, уміння впливати на людей.

Матеріал та методи. Для дослідження було обрано методику, яка спрямована на виявлення комунікативних схильностей (КОС-2) В. В. Синявського, Б. А. Федоришина. Обробка результатів здійснювалася за допомогою тестового, медико-статистичного та аналітичного методів. Всього у дослідженні брало участь 172 лікарів (68 чоловіків та 104 жінки).

Виклад основного матеріалу. Лікар повинен мати здатність системно та креативно мислити, виявляти ініціативу та вирішувати проблеми, що виникають у його професійній діяльності. Він має бути готовим брати відповідальність за свої дії в межах своєї компетенції та приймати нестандартні рішення, щоб вирішувати життєві ситуації, пов'язані зі здоров'ям пацієнтів [246].

Професійно-комунікативна компетентність є необхідною складовою професійної діяльності медичного працівника, оскільки вона відображає всі особистісні якості та властивості фахівця, які дозволяють йому самостійно та ефективно виконувати завдання професійної діяльності [247].

У дослідженні брали участь 172 лікарів: 68 чоловіків (39,5%) та 104 жінки (60,5%) (рис. 1):

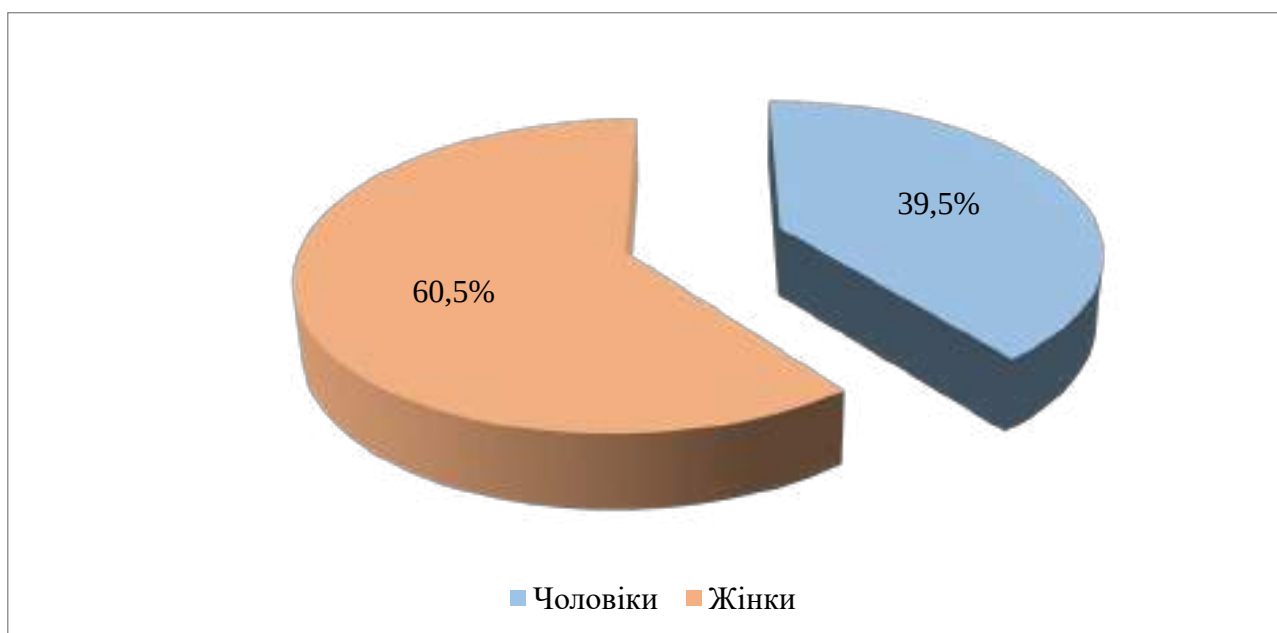

Рис. 1. Розподіл респондентів за статтю (у відсотках)

На рис. 2 представлено розподіл респондентів за рівнями прояву комунікативних здібностей.

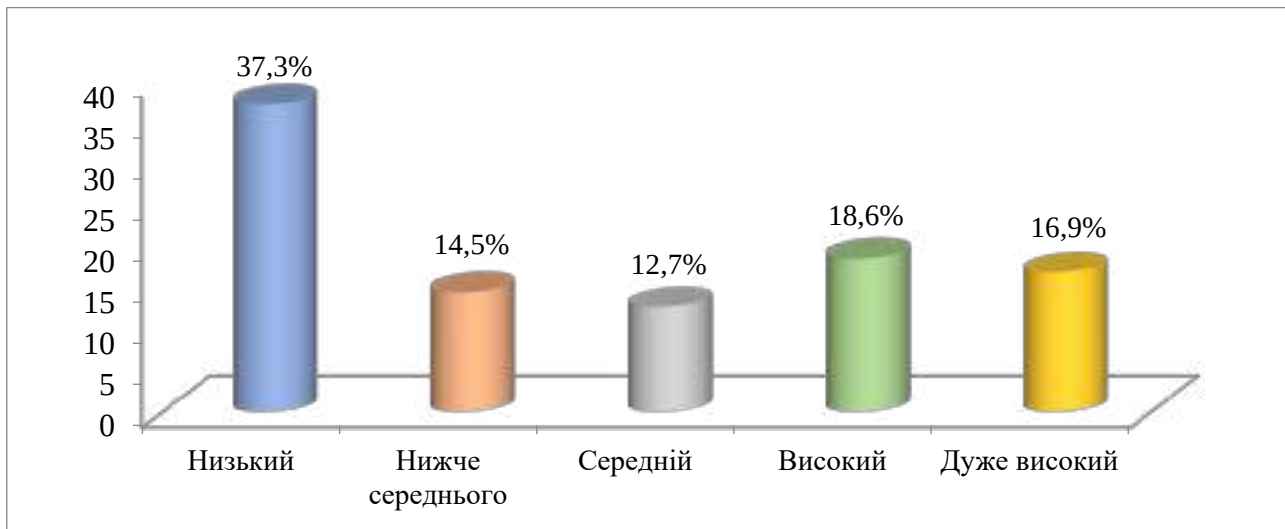

Рис. 2. Розподіл респондентів за рівнями прояву комунікативних здібностей (у відсотках)

У 37,3% опитаних виявився низький і в 14,5% – нижчий середнього рівня прояв комунікативних здібностей, у 12,7% опитаних коефіцієнт комунікативних здібностей знаходиться в межах 0,6-0,65, що відповідає середньому рівню, у 18,6% респондентів виявився високий і тільки в 16,9% респондентів – дуже високий рівень прояву комунікативних здібностей.

Розподіл прояву комунікативних здібностей за статтю виявився наступним: низький рівень (0,1-0,45) виявився у 23,3% жінок, у 14,0% чоловіків; нижче середнього (0,5-0,55) – у 9,3% чоловіків, у 5,2% жінок; середній рівень (0,6-0,65) майже в двічі переважав серед жіночої статі – 8,1%, ніж у чоловічої – 4,6%; високий рівень (0,7-0,75) у 2,5 рази був частішим серед жінок (13,4%), ніж серед чоловіків (5,2%); дуже високий (0,8-1) встановлено серед 10,5% жінок та в 6,4% чоловіків (рис. 3).

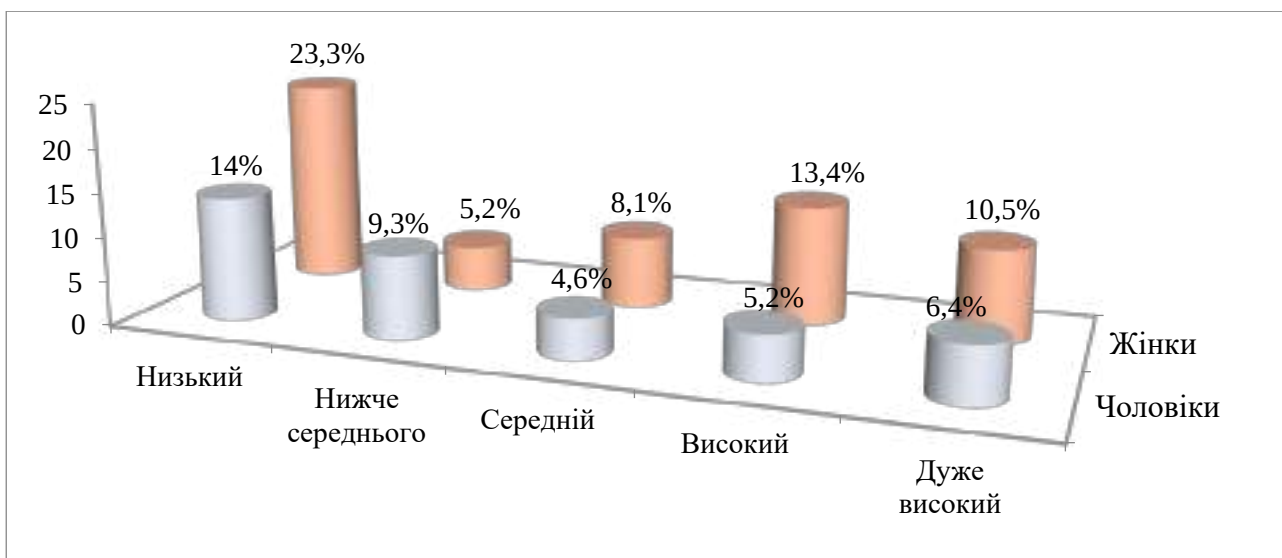

Рис. 3. Розподіл комунікативних здібностей за статтю (у відсотках)

Використання даної методики показало, що значна частина респондентів має низький рівень комунікативних навичок, прояв ініціативи в діяльності виявляється дуже обмеженим, і лікарі переважно уникають самостійних рішень. Середній рівень комунікативних навичок проявляється в тенденції до встановлення контактів, захисту власної думки та планування роботи. Проте потенціал цих навичок не виявляється дуже стійким у залежності від ситуації. Групи учасників з низьким, нижче середнього і середнім рівнями комунікативних здібностей потребують подальшої системної та цілеспрямованої роботи щодо формування та розвитку цих навичок.

Високий і дуже високий рівні прояву комунікативних здібностей характеризуються здатністю опитаних швидко адаптуватися до складних ситуацій, невимушеністю соціальної поведінки у новому колективі та високим рівнем адаптації. Респонденти дослідження, у яких виявили ці рівні, проявляють ініціативність, віддають перевагу самостійному прийняттю рішень, включаючи нестандартні ситуації, стійко відстоюють свою позицію та прагнуть, щоб їхні думки були враховані.

Таким чином, розвиток і вдосконалення навичок у спілкуванні є ключовим аспектом формування сучасного лікаря. У зв'язку з цим виникає проблема навчання студентів-медиків навичкам комунікації між лікарем і пацієнтом, включаючи володіння різними засобами спілкування (вербальними, невербальними, технічними). Основними характеристиками особистості медичного працівника повинні бути конкурентність, емпатія, толерантність, ідентифікація та рефлексія та збагачення комунікативних навичок медика є необхідними умовами для виконання ним своїх професійних обов'язків.

Наступним етапом дослідження було з'ясування у населення Чернівецької області важливості певних компетентностей спілкування лікаря та пацієнта під час надання кваліфікованої медичної допомоги.

Респонденти були досить активними та без заперечень пройшли запропоноване їм опитування-інтерв'ю.

Опрацювавши всі відповіді, отримано наступні результати (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей спілкування лікаря з пацієнтом (у відсотках)

Важливо	№	Компетентність	Не важливо
57 (14,7%)	1	Уміння проводити бесіду з пацієнтом	9 (2,3%)
24 (6,2%)	2	Уміння враховувати індивідуально-психологічні особливості пацієнта	11 (2,8%)
17 (4,4%)	3	Уміння проникати в проблему зі здоров'ям пацієнта	14 (3,6%)
42 (10,8%)	4	Уміння вислухати і дати пораду пацієнту	7 (1,8%)

Важливо	№	Компетентність	Не важливо
35 (9,1%)	5	Уміння проявляти співчуття пацієнтові щодо його захворювання	13 (3,4%)
38 (9,8%)	6	Уміння доступно аргументувати обраний курс лікування пацієнту	8 (2,1%)
37 (9,6%)	7	Уміння налаштувати пацієнта на позитивний результат лікування	10 (2,6%)
59 (15,2%)	8	Уміння уникати конфліктних ситуацій з пацієнтом	6 (1,6%)
309 (79,8%)	Всього		78 (20,2%)

Так, найбільшій важливості респонденти надали компетентностям № 1 і 8, їх відсоток відповідно склав 14,7% та 15,2%. Дещо нижчий відсоток отримали компетентності № 4, 5, 6 та 7 (9,1%-10,8%). Компетентності № 2 та 3 отримали найнижчу оцінку респондентів (4,4%-6,2%). Аналізуючи неважливість наявності компетентностей від 1 до 8, найбільш неважливими для населення виявилися компетентності № 8, 4, 6, 7, 2 (1,6%-2,8%); найменш не важливими – компетентності № 1, 5 та 3 (3,3%-3,6%).

Отже, після детального аналізу результатів можна зробити висновок, що комунікативна складова є актуальною для професії лікаря. Найбільший результат опитування, що вказував би на байдужість до наявності тої чи іншої компетентності у лікаря – лише 1,6%.

Проте, виявлено високі результати у відсотках (15,2%, 14,7% та 10,8%), що вказують на зацікавленість населення щодо фахових комунікативних навичок медичного працівника, що підкреслює необхідність навчання лікарів навичкам медичної комунікації, а саме підвищення медичного професіоналізму у спілкуванні з пацієнтом.

Висновки.

1. Доведено, що комунікативні здібності у 37,3% медичних працівників знаходяться на низькому, а в 14,5% – на нижчому за середній рівень (загалом у 51,8% опитаних). Середній рівень комунікативних здібностей виявлений у 12,7% опитаних, і лише у 18,6% респондентів він виявився високим та в 16,9% респондентів – дуже високим. Отримані результати засвідчили недостатню комунікативну компетентність медичних працівників, що можна вважати вихідними умовами виникнення конфліктів в медичних колективах між різними сторонами, які спілкуються (лікар-лікар, лікар-пацієнт, лікар-керівник, лікар-медична сестра, лікар-родичі пацієнта).

2. Установлено, що для населення надзвичайно важливими серед комунікативних компетентностей медичних працівників є вміння уникати конфліктних ситуацій з пацієнтом, проводити бесіду, вислухати і дати пораду, проявляти співчуття пацієнтові щодо його захворювання, доступно аргументувати обраний курс лікування, налаштувати на позитивний результат лікування.

Література:

1. Бронікова С. Практики комунікативної культури в медичному закладі. Пацієнт-центрований підхід. К.: ООН Україна, 2020. 72 с.
2. Климович С.М. Основні правила комунікації в медичній діяльності. Медсестринство. 2022; 2: 14-6. DOI 10.11603/2411-1597.2022.2.12896
3. Колодницька О.Д. Комунікативна культура майбутнього лікаря. Медична освіта. 2021; 2: 74-8.
4. Пожгай СЮ. Роль і значення медичної комунікації на різних рівнях охорони здоров'я з економічної точки зору. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2024; 7: 119-29. DOI: 10.58423/2786-6742/2024-7-119-129

References:

1. Bronikova S. Praktyky komunikatyvnoyi kul'tury v medychnomu zakladi. Patsiyent-tsentrovanyy pidkhid [Practices of communicative culture in a medical institution. Patient-centered approach]. K.: OON Ukrayina, 2020. 72 s [in Ukrainian].
2. Klymovych SM. Osnovni pravyla komunikatsiyi v medychniy diyal'nosti [Basic rules of communication in medical activity]. Medsestrynstvo. 2022; 2: 14-6. [in Ukrainian]. DOI 10.11603/2411-1597.2022.2.12896
3. Kolodnyts'ka O.D. Komunikatyvna kul'tura maybutn'oho likarya [Communicative culture of the future doctor]. Medychna osvita. 2021 rik; 2: 74-8 [in Ukrainian].
4. Pozhhay YEYU. Rol' i znachennya medychnoyi komunikatsiyi na riznykh rivnyakh okhorony zdorov'ya z ekonomichnoyi tochky zoru [The role and significance of medical communication at different levels of health care from an economic point of view]. Acta Academiae Beregsasiensis. Ekonomika. 2024; 7: 119-29. [in Ukrainian]. DOI: 10.58423/2786-6742/2024-7-119-129

Журнал

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 7(53) 2025

Формат 60х90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.